

INSTITUT PRO EVROPSKOU POLITIKU

EUROPEUM

INSTITUTE FOR EUROPEAN POLICY

Témata bezpečnostních analýz pro krajské kolo soutěže EUROPASECURA

1. Súdán

Konflikt v Dárfúru na západě Súdánu, který začal v roce 2003, již stál několik stovek tisíc lidských životů. I když se v roce 2006 zdálo, že se situace může zlepšit díky jednání povstalců s vládními představiteli, tento pozitivní scénář se bohužel nenaplnil. Konflikt pokračoval a miliony lidí nadále trpěly. Navíc tento konflikt ohrožuje i politickou stabilitu okolních zemí, především Čadu. V současnosti opět vzrůstá naděje na definitivní ukončení konfliktu. I když je Dárfúr od Evropské unie poměrně daleko a Evropanům samotným nehrozí z konfliktu žádné přímé riziko, je morální povinností EU přispět k vyřešení konfliktu. Navrhněte, jak by mohla EU napomoci ke zklidnění a normalizaci situace v této oblasti.

2. Irák

Operace „Irácká svoboda“, která byla zahájena spojeneckou invazí do Iráku v roce 2003 a která měla za cíl svrhnout diktátorský režim Saddáma Husajna, se v počátku zdála být celkem úspěšná. Později se však situace zvrhla ve vlekoucí se občanskou válku živenou zejména sektářským násilím a odporem vůči okupačním silám. Samotná invaze rozdělila Evropskou unii na dvě části – na státy, které invazi podpořily a ty, které byly striktně proti. Velká část evropských zemí, které do Iráku vyslaly své vojáky, již přistoupila k jejich stažení. V současné době panuje v Iráku relativní klid, i když teroristické útoky dosud neustaly. Do konce roku 2011 by se ze země měly stáhnout i poslední americké jednotky. Má Irák šanci na udržení své celistvosti a postupné budování demokratické společnosti? Jakým způsobem může EU tomuto mírovému scénáři napomoci?

3. Írán

Teokratický režim vládoucí v Íránu již mnohokrát vzbudil v Evropě i dalších demokratických státech obavy o bezpečnost a stabilitu v regionu. Po postupném otevírání se světu a uvolňování napětí v průběhu 90. let a v prvních letech nového století, přišel s novým íránským prezidentem Mahmúdem Ahmádínedžádem v roce 2005 návrat ke „starým časům“. V loňském roce režim s největší pravděpodobností zfalšoval volby a zavedl autoritativnější prvky vlády. Mnoho lidí bylo zabito islámskými milicemi anebo odsouzeno k trestu smrti za účast na opozičních demonstracích. Obavy v zahraničí vzbuzuje zejména íránský jaderný program a neochota režimu umožnit kontroly jaderných zařízení mezinárodnímu týmu inspektorů. V kombinaci s proti-izraelskou a proti-západní rétorikou, to může znamenat konkrétní hrozbu pro bezpečnost Evropy. V této souvislosti vyvstávají otázky: Jak by se EU měla k Íránu postavit? Jaké prostředky by měla použít pro obranu svých bezpečnostních zájmů?

4. Afghánistán

Invaze do Afghánistánu, která následovala po teroristických útocích na Světové obchodní centrum v New Yorku, měla za cíl svrhnout režim fundamentalistického hnutí Tálibán podporujícího mezinárodní terorismus. Státy EU se jedním hlasem postavily na stranu Spojených států, které tuto invazi iniciovaly a vedly. I přes počáteční úspěchy a odstranění Tálibánu z vedení země se však dosud nepodařilo zemi plně stabilizovat. V posledním období je zjevné, že Talibán opět nabírá sílu a kontroluje velké části afgánského území. V současnosti zaznívají názory, že nejlepší cestou pro Afgánistán by byla dohoda s Talibánem. Jakým způsobem by podle Vašeho názoru měla EU na zhoršující situaci reagovat, aby zajistila svou bezpečnost?

5. Kuba

Komunistický režim, který pod vedením bratrů Castrů vládne Kubě od počátku roku 1959, neustále porušuje lidská a občanská práva svých obyvatel. Například v roce 2003 režim uvěznil a odsoudil k dlouholetým trestům 75 disidentů, novinářů, knihovníků a dalších aktivistů, kteří požadovali dodržování lidských práv v zemi, svobodné volby a svobodu projevu. EU nejdříve zaujala tvrdý postoj a uvalila na Kubu diplomatické sankce. Po změně španělské vlády však postupně nastala i změna přístupu EU. Výměna Fidela Castra za jeho mladšího bratra Raula vzbudila naděje na uvolnění situace. Tyto naděje se ovšem nenaplnily a v letošním roce zemřel ve vězení jeden z politických vězňů. Doporučte Evropské unii takové stanovisko, respektive jeho alternativy, o kterém jste přesvědčeni, že by mělo největší šanci na dosažení demokratizace této země.